

Posudek magisterské diplomové práce paní Ireny Sedláčkové
„Třeboňská rašeliniště a jejich ovlivnění člověkem“

Třeboňsko je nesporně mimořádným případem v soustavě českých velkoplošných chráněných území a ve světové síti biosférických rezervací UNESCO. Jeho geografická struktura se liší od jiných krajín v ČR zejména tím, že představuje mozaiku (1) ekosystémů primárně přírodních, (2) ekosystémů antropogenně zasažených, leč ve své podstatě přírodních, (3) ekosystémů humánně trvale ovlivňovaných, leč přírodě blízkých, a (4) ekosystémů povytce kulturních. Do této široké stupnice ekosystémových a antropogenních entit patří různorodé mokřady, především rašeliniště, jejichž povahu nutno studovat kombinací přírodovědných a humánně historických metod. Paní Irena Sedláčková se o tento kombinovaný výzkumu pokusila a její diplomová práce usiluje o mezioborové skloubení dostupných poznatků o třeboňských rašeliništích.

V rámci ČR je Třeboňsko zajisté územím relativně dobře prozkoumaným a v literatuře popsáným. Výchozím předpokladem autentické studie o rašeliništích proto bylo abstrahovat podstatná fakta z četných přírodovědných i historických zdrojů. Obecné údaje a terminologie rašelinišť (v kap. 1) jsou v relaci k celému elaborátu podány snad příliš zevrubně, ale tato část svědčí o autorčině podrobném studiu relevantní problematiky. Metodika a cíle práce (kap. 2) může zaujmout environmentálně laděného čtenáře právě popisem práce s archivními materiály. Při charakteristice celého Třeboňska a jeho rašelinišť (kap. 3) měla diplomantka pochopitelné potíže s racionálním shrnutím různorodých podkladů; svůj elaborát opřela převážně o klasickou práci kolektivu Zd. Dohnala (1965) a ochranářský přehled J. Albrechta a spol. (2003). Tvůrčím jádrem diplomové práce je kap. 4, kde dominantní ideou je vývoj událostí v čase – v měřítku postglaciálním i historickém. Popsané děje jsou strukturované do 10 historických period, v rámci nichž autorka kombinuje již známé údaje a svá vlastní zjištění v archiválních dokumentech (kap. 4.2); příložerné citace z dokumentů, otištěné obrázky a přílohy jsou pro zájemce o Třeboňsko nesporným přínosem. Pylová analýza vybraného rašeliniště (kap. 4.3) je dobrou ukázkou ekologického a historického svědectví o krajině na základě jedné podrobně zpracované sondy ve vybraném ložisku rašeliny.

Na půdě Ústavu pro životní prostředí UK je diplomová práce paní Sedláčkové jistě užitečnou variantou široce pojaté studie o významném ekosystému v důležité krajině České republiky: z hlediska interdisciplinárního je pokusem o syntézu, z hlediska dílčích oborů jde pochopitelně jen prvním přiblížením k analýzám, které přinášejí specializované obory.

V Praze 20. května 2008

Jan Jeník, v.r.